

ข่าว สกอ.

กลุ่มงานประชาสัมพันธ์ สำนักข่าวการศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

สยามรัฐ สัปดาห์วิจารณ์

Circulation: 500,000
Ad Rate: 350

Section: First Section/-

วันที่: ศุกร์ 1 - พฤหัสบดี 7 กรกฎาคม 2559

ปีที่: 63

ฉบับที่: 42

หน้า: 33(เต็มหน้า)

Col.Inch: 82.36 Ad Value: 28,826

PRValue : 86,478

คอลัมน์: การศึกษา: คานิยม 'ดอกเตอร์' เพื่อวุฒิการศึกษา หรือ คุณค่า...

คานิยม 'ดอกเตอร์' เพื่อวุฒิการศึกษา หรือ คุณค่าของความรู้

การศึกษา

> เสนอธิการ

สังคมไทย เป็นสังคมที่ถูกมองว่าให้คุณค่ากับ "วุฒิการศึกษา" มานานแล้ว ซึ่งคานิยมดังกล่าวนี้ ยังคงทำให้มหาวิทยาลัยสามารถเอาตัวรอดจากวิกฤติการณ์ต่างๆ เพราะอย่างน้อย เมื่อสังคมไทยบูชาวุฒิการศึกษา ก็ทำให้ยังมีเด็กตบเท้าเข้าสู่การเรียนมหาวิทยาลัย เพียงเพราะต้องการใบปริญญา

แม้ว่าใบปริญญาที่ได้มา อาจจะไม่ได้อะไรที่คนคนนั้นจะมีความรู้ ความสามารถเสมอไปก็ตาม

ใบปริญญา ทำให้เด็กส่วนใหญ่มุ่งเรียนเพื่อให้ได้รับใบปริญญา มากกว่าเลือกเรียนในสายอาชีพ เพราะแม้ประเทศไทยจะขาดแคลนแรงงานในสายอาชีพ แต่การเรียนมหาวิทยาลัยจนจบปริญญา ดูจะได้การยอมรับจากสังคมมากกว่า

คานิยม ต้องเรียนจนจบปริญญาเพื่อให้พ่อแม่ภูมิใจ หรือมีใบปริญญามาติด "ฝาบ้าน" จึงเป็นสิ่งที่ได้ยืนยันกันมานานในสังคม

ไทย ส่วนทางกับข้อเท็จจริงที่ว่า บัณฑิตที่จบปริญญา มีอัตราการว่างงานสูงขึ้นเรื่อยๆ

นั่นหมายความว่า แม้จะมีเด็กที่เรียนจบมหาวิทยาลัยมากยิ่งขึ้น แต่เมื่อออกไปประกอบอาชีพ ก็ประสบความล้มเหลว ล้มเหลวทั้งในการหางานทำ และล้มเหลวในเรื่องประสิทธิภาพการทำงาน

มหาวิทยาลัยเอง แม้จะมีกระบวนการประกันคุณภาพการศึกษา แต่กระบวนการดังกล่าว ก็เป็นการตรวจเพื่อให้ผ่านเกณฑ์คุณภาพตามที่กำหนด แต่มหาวิทยาลัยเอง ก็แทบไม่ต้องรับผิดชอบต่อปัญหาบัณฑิตตกงาน ตรงกันข้าม มหาวิทยาลัยกลับพยายามจะรับเด็กเข้ามาเรียนจำนวนมากๆ โดยไม่ได้คำนึงว่า เมื่อผลิตเด็กออกไปแล้ว เด็กจะมีงานทำ หรือมีความสามารถในการทำงานจริงๆ หรือไม่?

เพียงเพื่อให้เรียนแล้วได้รับปริญญา แต่สิ่งที่ตามมาหลังจากนั้น เป็นปัญหาที่สะสมมานานในระบบการศึกษาไทย และเป็นสิ่งที่เด็กแต่ละคนจะต้องรับผิดชอบตัวเอง

ข่าว สกอ.

กลุ่มงานประชาสัมพันธ์ สำนักข่าวการศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

สยามรัฐ สัปดาห์วิจารณ์

Circulation: 500,000
Ad Rate: 350

Section: First Section/-

วันที่: ศุกร์ 1 - พฤหัสบดี 7 กรกฎาคม 2559

ปีที่: 63

ฉบับที่: 42

หน้า: 33(เต็มหน้า)

Col.Inch: 82.36 Ad Value: 28,826

PRValue : 86,478

คอลัมน์: การศึกษา: คานิยม 'ดอกเตอร์' เพื่อวุฒิการศึกษา หรือ คุณค่า...

นอกจากการเรียนในระดับปริญญาตรีแล้ว คานิยมในการเรียนระดับปริญญาโทและเอก ก็เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ด้วยแนวคิดที่ว่า “สมัยนี้เรียนปริญญาตรีอย่างเดียว ไม่พอแล้ว”

และนั่นทำให้หลายคน เมื่อจบปริญญาตรีแล้ว ก็ชวนขยับไปเรียนในระดับปริญญาโท ต่อเนื่องไปถึงระดับปริญญาเอก ด้วยคานิยมเช่นนี้ ก็ยิ่งทำให้มหาวิทยาลัยมีช่องทางในการ “หากิน” กับผู้ที่นิยมเรียนปริญญาในระดับสูงขึ้นด้วยวิธีการต่าง ๆ

ยกตัวอย่างเช่น การเปิดหลักสูตรระดับปริญญาโทและเอก ในสาขาที่คาดว่าทำรายได้ให้แก่มหาวิทยาลัย และรับนักศึกษาจำนวนมากๆ โดยเน้นปริมาณมากกว่าคุณภาพ

และนั่นทำให้ มี “คำถาม” ตามมาว่า การเปิดหลักสูตรการเรียนการสอนในระดับปริญญาโทและเอก หรือระดับบัณฑิตศึกษา เป็นการเปิดเพื่อหารายได้ มากกว่าจะเปิดเพื่อสร้างบัณฑิตที่มีความรู้ลึก รู้จริง หรือไม่?

แน่นอนว่า การที่มหาวิทยาลัยสามารถเปิดสอนในระดับบัณฑิตศึกษาได้ เพราะมีลูกค้า หรือพวดย่างๆ คือมีผู้ที่ต้องการเรียนในระดับนี้อยู่พอสมควร

เหตุผลของการเรียนต่อในระดับที่สูงขึ้นกว่าระดับปริญญาตรี มีตั้งแต่ ทำงาน ไม่มีงานทำ จึงเรียนต่อ ไปจนถึงต้องการเรียนเพื่อปรับวุฒิและเพิ่มพูนความรู้เพื่อไปทำงานในสายงานที่ต้องการ

อย่างไรก็ตาม เหตุผลการเรียนอีกประการหนึ่ง โดยเฉพาะการเรียนระดับปริญญาเอก หรือเรียน ดอกเตอร์ คือ ต้องการเรียนเพื่อให้ได้ชื่อว่า เป็นดอกเตอร์ หรือพวดย่างๆ คือ มีคำว่า “ดอกเตอร์” นำหน้าชื่อ

ด้วยเหตุผลนี้เอง ทำให้มหาวิทยาลัยบางแห่งจึงเปิดสอนหลักสูตรระดับปริญญาเอกเพื่อรองรับความต้องการดังกล่าว ที่น่าสนใจ คือ บางแห่ง มีหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอนปริญญาเอกที่รวบรัด จนเข้าข่าย “จ่ายครบ จบแน่”

มหาวิทยาลัยที่อยู่ในข่ายนี้ อย่างเช่น มหาวิทยาลัยห้องแถว โดยเฉพาะมหาวิทยาลัยในต่างประเทศ ที่ผู้เรียนไปคว้าดอกเตอร์มา แต่มหาวิทยาลัยดังกล่าวไม่ได้รับการรับรองวุฒิการศึกษาจากสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน หรือ ก.พ.

กระนั้นก็ตาม ไม่ว่าจะจบ ดอกเตอร์ จากมหาวิทยาลัยใดก็ตาม แต่เมื่อจบมาแล้ว มีคำนำหน้าว่า ดอกเตอร์ ก็สามารถ

นำมาใช้ในการทำงาน หรือเป็นเครดิตทางสังคม กว่าจะมีการตรวจสอบพบว่า เป็นดอกเตอร์ห้องแถว หรือดอกเตอร์ที่ไร้คุณภาพ ก็ใช้เวลานาน และหลายครั้ง ก็ไม่มีการตรวจสอบ หรือตรวจสอบแล้วไม่เป็นผล

คานิยมในการเรียนดอกเตอร์ ส่งผลให้การเรียนในระดับปริญญาเอก เกิดภาวะ “เฟ้อ” แทนที่ผู้ที่เรียนในระดับนี้จะต้องมีความสามารถพิเศษ เพราะเป็นการเรียนในเชิงลึก ผู้เรียนต้องเป็นนักค้นคว้าวิจัยขั้นสูง

กระบวนการเรียนการสอน หลักสูตร และคณาจารย์ที่สอนระดับนี้ จะต้องมีความรู้ขั้นสูงสุด และผู้ที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอกมาได้นั้น จะต้องใช้ทั้งความสามารถและความพยายามอย่างแรงกล้า เรียกว่า กว่าจะจบปริญญาเอกได้ ก็ต้องใช้เวลานาน และอาการแทบ “รากเลือด” เลยทีเดียว

ดังนั้น การที่มหาวิทยาลัยผลิตดอกเตอร์ออกมาเป็นจำนวนมาก รวมถึงมีผู้ที่ต้องการเรียนดอกเตอร์ เพื่อให้ได้ชื่อว่าเป็นดอกเตอร์นั้นจึงเป็นเรื่องที่น่าจะนำมาใคร่ครวญและพิจารณาอยู่พอสมควร

นั่นเพราะ เมื่อมหาวิทยาลัยเห็นว่า มีผู้ต้องการเรียนดอกเตอร์มากขึ้นก็พยายามทำให้การเรียนการสอนในระดับนี้เป็นเรื่องง่ายขึ้น โดยเฉพาะบางมหาวิทยาลัยที่ต้องการให้ผู้เข้ามาเรียนมีจำนวนมากๆ เพราะจะสามารถทำรายได้จากค่าเล่าเรียนที่เรียกเก็บ ยิ่งหากเป็นมหาวิทยาลัยบางแห่งที่ไม่มีความพร้อมในด้านการจัดการเรียนการสอน ก็ยังมีค่าใช้จ่ายจำนวนมาก เช่น ค่าใช้จ่ายในการจ้างอาจารย์จากที่อื่นมาสอน เป็นต้น

ในแง่ของผู้เรียน ต้องถามตัวเองก่อนว่า เรียนดอกเตอร์เพราะต้องการเพิ่มพูนความรู้ หรือต้องการแค่ได้คำนำหน้าว่าเป็น “ดอกเตอร์” ถ้าเรียนเพราะมีคานิยมดังกล่าว แน่แน่นอนว่า สังคมไทย ก็คงไม่ได้ประโยชน์จากการเป็นดอกเตอร์ของคนนั้นมากนัก

จะกลายเป็นว่า สังคมไทยมีดอกเตอร์เดินเกลื่อนไปหมด แต่ดอกเตอร์ที่เป็น “ของจริง” กลับหาได้ยากเต็มที

นี่คือ โจทย์ๆ หนึ่งที่สังคมไทยควรพิจารณา ■